

Güngörmez Bölmelerde Yaşamak

— s.-edip-yoru · 20 Nisan 2009

""Bir girdim ki "düşünce iklimi"ne düşünceler koşuyordu. Sanki yangından bir şeyler kaçırıyorlardı. Bir heyecan bir telaş. Bu düşünceler soyut dünyanın elemli eylemleri müthiştiler. Yükleri ağır, eşyaları mukaddes. Hareketleri hızlı, iklim yakıcı. Bir âlemdeydim; beynim bin bir hareketin cümbüşünde, vücudum iflah olmaz donukluğunda. "Beyinde zehirli kıymığın" bitmez tükenmez rakısı.""

Şeceresi düşmek ve düşünmek üzerine fillerine uzanan bir asalet düşünme, düşünce. Düşmek, fevkalade iniş; düşünmek fevkalade yükseliş. Düşünme; beyin jimnastiği, insanüstü performans...

Düşmek ve düşünmenin müşterek yönleri, alışılmışın ötesinde tezahür etmeleri. Ayrılan yönleri ise; düşmenin maddi/tensel ve manevi/tinsel alanda kullanılmasına karşılık, düşünmenin sadece manevi alanda kullanılması. Aralarındaki fark ve fevk, yerle gök.

Düşmek de, düşünmek de "yok"luğun en'lerinden. Düşmeyi hayatında yapmayan yoktur. Hele çocukluk eylemi olarak meşhurdur; düşse kalka yürümek öğrenilir. İmkânsızlıklar içinden önemli gelinek noktaların zorlu mücadelesini özetlemede de çok kullanılır, "düşse kalka" tabiri. Entelektüel anlamda düşünmeyi hayatında yapan da nadirliğe yakın yoktur. Onun için düşünme zor. Onun için düşünce zor.

Düşünce; düşünme güreşini yapan şampiyonun korlu gözlerinden sıçrayan bin bir şua. Yakaladığı her olmazı "dur havanı"nda yoğuran sentez.

Düşünce; bir kolu "mutlak"a, diğer kolu realiteden koptuğu anda tımarhaneye uzanan bir demiryolu. Düşünme, "mutlak güzel"e lokomotif. Düşünce eri makinist. Ve düşünme, tecessüsün yıldızları misket ettiği bir iklim. Düşünce, realitenin aynası. Şakırdayan mantık zincirlerinin kıvılcımlı akisleri. Beyin labirentinin tozlanmaya yüz tutmuş heyulalarında, zorlu dolanış.

Ve "düşünen insan kucağında yaşadığı toplumun üvey evladı."

Görünmezi görmek iş; görünende gözler var;
Hüner mutlu yükseliş; yokluksa kutlu bulvar.

Düşünme; şüphe denizinde, düşünce gemisiyle "birlik" limanına sığınış. Gabihlikten/çirkinlikten hasene/güzelliğe kanatlanış. Düşünen beyin, namütenahi/sonsuz doğumların fani ebesi.

Düşünme ki; insanın damla damla eriyen beynini yudum yudum içmesi. Düşünme ki; maziye hale, hali istikbale bağlayan fısıltılı ahenk. Tefekkürün önsözü. Tefekkür ki sonsuzluğun önsözü.

Gün geçmez bölmelerde yaşayarak düşünce ikliminin kış mevsimini payidar ederek, günü zehir etmek de denge değil.

Akıllı bir insan için her gün yeni bir gündür. Yepyeni ve taptaze. Ve "her gün dünya yeniden kurulur, her gün taze bir başlangıçtır." Yapmamız gereken; uzaktaki belirsiz şeylere görmek değil, elimizdeki belli olanı yapmaktır. Yarının yükü dünkülere ilave edilerek, bugünde taşımaya çalışılırsa en kuvvetli insan bile sendeleyecektir. Kum saatindeki taneler birer birer; yapılacaklar da birer birer...

Yarını elbette düşünmeli, plan yapmalı, hazırlanmalı. Yalnız merak etmemeli. Merak beyne, şüphe ise kalbe har zaman zararlıdır. Merak ve endişe burgusunun derinleştirdiği şüphe hendeğine hiç sapmamalı.

S. Edip Yörükoğlu